

КАНАДИЙСЬКИЙ РАНОК

CANADIAN RANOK

ВИХОДИТЬ КОЖНОГО ТИЖНЯ
У ВІСТОРОК

UKRAINIAN FAMILY WEEKLY
Часопис для Українських Родин

174 LOGAN AVENUE, EAST
WINNIPEG MAN.

ЧИСЛО 102—РІК XIX.

ВІННІПЕГ, МАН., ВІСТОРОК, 9. ВЕРЕСНЯ, 1924.

WINNIPEG, MAN., TUESDAY, SEPTEMBER, 9, 1924.

VOL. XIX—No. 202

НОВИНКИ

СТЕПАН ФЕДАК НА ВОЛІ

Варшава, 13. вересня. — Вчора польська влада увільнила з тюрми в Равичу студента Степана Федка.

Його увільнено під умовою, що виїде негайно за границю. Федка виїхав до Німеччини на далішній суд.

Він був засуджений на 6 літ тюрми, а відсидів 4 і пів, значить, зменшено йому кари всього на 1 і пів року.

ПЕРЕД ВИРОКОМ НА МІЛЮ-НЕРІВ ДУШЕГУБ

Шикаго, Іл. — Суддя Кей-верлі має видати присуд у процесі проти Ліопольда і Ловба для 10 вересня ц. р. Між тим він має простудувати акти 32 днів процесу, які займають дві тисячі сторі.

В адвокатських кругах кажуть, що убийства не підуть на шибеницю, а відстануть до смертної в'язниці.

Обчислюють, що процес досі коштував 350,000 доларів. З того стейт Іллінойс заплатив 58,000 дол., а батьки обвинувачених решту, себто 300,000 дол., головню "умовим знавцем," а також і адвокатам.

ПІД ПОЛЬСЬКОЮ ВЛАДОЮ

На село Забороди, Володимирського повіту, на Волині, напало нічю 10 бандитів. Пограбували деякого й поранивши, паланики втекли.

Поміж Соцулем і Рубіжівчаним трох бандитів напало на торговця Жиди і забрали його все майно, включно з конем і возом.

В Новгородському повіті 3 бандити напали на одного візника, шукаючи грошей.

ПЛАН ДОСА ВПЛИВОВ В ЖИТТІ.

Париж, 1. вересня. — Азіатська репарційна комісія оголосила урядово, що план комісії Доса нині входить в життя.

Головним комісарем воєнних відшкодувань є Американець, Овен Д. Поінг, автор плану комісії Доса.

БОЛЬШЕВИКИ ЗДАВИЛИ БУНТ В ГРУЗІ

ТІФЛІС, столиця Грузії, 1. вересня. — Грузинський совнарком подав до відома, що в минулу п'ятницю вибух був там бунт проти большевицької влади в кількох містах і селах Грузії.

Револьюцери захопили буди міста в свої руки, але большевицькі війська їх перемогли і здавили бунт. Провідників зловили і ув'язнили.

Сю револьюцію проти большевицької влади приготували і викликали грузинські соціал-демократи, котрих влада большевицька зловила і ув'язнила.

УРЯДНИК СТАРІСТЬ В ЧОРТКОВІ ОБМАН-ЦЕМ І ЗЛОДІЕМ!

В Чорткові, в старості служить в характері концептового урядника неукінчений правник, Владислав Вайгер, веніамінод старости Топольницького. Цей панок висланий в липні ц. р. на асентунок коней на села, обікраючи пошту в Каліндях на квоту 250 золотих. Коли на донос пошкодованої пошти панна "комісарка" здема сковано і заряджено проти нього судово карні доходження, почали до суду вилізати доносення, з яких виходить, що пан комісар від давня управлєня з успіхом фах обманця, аж на ординарній крадіжці повихнула ся йому нога. Як розказують між пошкодованими є також жінка старости Топольницького.

АМЕРИКА ЗА РОЗОРУЖЕН-НЕМ

Вашингтон, 2. вересня. — Департамент стейту подає до публичного відома ноту секретаря Гюза до Ліги Народів у справі розоружної конференції.

Уряд оголошує ноту в тій цілі, щоби його не підозрівано, що він противиться розоружній конференції. Уряд хоче зазначити, що він противиться лишень участі в конференції, урядженій Лігою Народів, бо він не вірить, щоби на сій конференції справа розоруження була належимо поставлена. Зрештою він заданим стоїть о-сторонь від Ліги Народів. За-те американський уряд дуже радо візьме участь у міжнародній конференції, яка візьме під розвагу тактичні питання розоруження.

РОБІТНИКИ В РОСІІ НА ВИВОЗІ ЗБІЖЖА.

Рига, столиця Латвії, 3. вересня. — З Росії і України повідомляють, що серед робітників по містах в сих краях зростає щораз сильніша агітація проти вивозу збіжжя, здержо-го з голодуючого населення, заграницю.

Робітники ухвалюють протест-стайні резолюції і видають відозви з покликом до спроти-ву проти вивозу.

МАРС НЕ ЗАСЕЛЕНИЙ

Обсерваторія Лика, на горі Гемістон, Каліфорнія, 2. вересня. — Астрономи, які в числі кільканайцять з'їхали до сєї обсерваторії, щоби оглядати планету Марса, як вона набли-зиться до землі, прийшли до переконання, що ся планета не заселена.

При допомозі сильних луп сєї обсерваторії астрономи прий-шли до заключення, що теорія, буцім то широкі сірі смуги на Марсі були твором якихсь висо-ких створінь, є хибна, бо ка-нали сі так широкі (вони в найвишній місці мають по 100 миль впоперек), що вони не можуть бути плодом праці рук. Крім сього вони зназдо-по покручені; щоби бути висі-дом інженерського проекту.

При допомозі фотографій зня-тих через побільшувачі шкіль-астрономи ствердили, що атмо-сферичні (воздушні) обстави-ни на Марсі зовсім подібні до умов на нашій планеті; там є ріки й гори, суша й море.

ПРИЛОВИЛИ ПОЛЯКІВ

Париж, 3. вересня. — З фран-цуської пристані Марсей (над Середземним морем) повідом-ляють, що там приловлено 50 Поляків, котрі хотіли дістатися до Америки на підставі фаль-шивих паспортів.

На слід обману попав аме-риканський лікар, котрий їх о-глядав. Його зачудувало, що всі ті емігранти мали на собі однакове нове спідне тепле бі-ле, яке вони оділи, хотів в Мар-сей була спека. Він повідомив про своє поміччє одного а-мериканського імміграційного урядника, який вартує доклад-но провіряв документи підо-зріаних 50 емігрантів. Цей пе-реконався, що ці польські емі-гранти мають підроблені пас-порти і американські візи і за-вернув їх назад до Польщі.

Крім цього розіслав осто-рогу перед польськими підо-бленими паспортами.

Виявилось, що польський фабрикант фальшивих пас-портів за заплату до паспор-тів додавав емігрантам в да-рунок ще і тепле спідне біле, та дарунок цим не виїхав на до-бре, бо зрадив їх і зіпсував ці-ле підприємство.

МОЛИТВА ЗА НЕПРАЦЮЮЧИХ

О Боже, ми молимо з болем і жалем за тисячі наших братів і сестер, котрі шукають чесної роботи і шукають надармо. Бо хотять багато є незаосмотрених потреб і земля наша широка і кличе до праці, ці Твої сини і доньки не мають місця де працювати і їх відганяють в пониженню і розпуці коли шукають праці. О праведний Боже, ми признаємо нашу спільну вину у цім не порядку в на-шій промислі, котрий кидає охочих робітників до пони-ження безробіття і нужди, та вчить їх любити бруд, якого вони колись боялися і ненавиділи.

Ми теж молимо з смутком і співчуттем за непрацю-ючих багатьох людей, котрі посідають силу тіла і ума, а одначе нічого хосенного не творять. Прости їм Боже за те, що накидають тягар їхнього удержання на зігнені плечі працюючого світа. Прости їм Боже за те, що мар-нують в збитковності те, що могло би покормити білі діти убогих. Прости їм за те, що кладуть затрошений блеск свого виставного життя перед спрагненим серця мо-лоді і ведуть їх до крадіжки і ганьби. Прости їм за гор-дість з їхнього безробітного життя і за понижування тих, що з їх праці вони живуть. Прости їм за те, що бажать закрити свій встид уданими бовзками і шкідливими милостинями. Ми молимо Тебе, Боже, розбуди в них новий голос Твого Духа, щоб вони могли споглянути в строї очі Твого Христа і почули в собі блаженні терпіння покаяння. Подай їм силу духа піднятися із цієї ганьби і віддати своїм братам слушну частину праці за хліб, який їдять. А нашою народом подай, о Господи, знання со-творити новий світ, в якому ніхто не був би приневолений сидіти бездіяльно в нужді, або жити бездіяльно в розкошах. Нехай кожний заживе в здоров'ю серед праці і солодко-го, добре заслуженого спочинку. Амінь.

УСІ ПАРТІЇ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ ЗА ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНІСТЮ

Львів, 10. вересня. (Почтою.) — Всі національні українські політичні партії Західної України, під Польщею, видали отсю спільну ЗАЯВУ:

Уповажені представники: Української Народної Трудо-вої Партії, Українського Соціалістичного Об'єднання "Селян-ський Союз", Української Партії Соціалістів-Револьюціонерів, Української Радикальної Партії, Української Партії Націона-льної Роботи і Української Християнської Народної Партії на зі-бранню у Львові, дня 6. липня, 1924, прийняли таке одногільне рі-шення.

В імені Українського Народу західно-українських земель, прилучених насильно до Польщі, заявляємо, що:

1.—Український нарід неохотно обстоє своє природне право до незалежного державного життя, освяченого кровю в останній орудій боротьбі за своє національне визволення.

2.—Мирним шляхом здійснення цього права вважаємо тільки узаконінене в міжнародних взаєминах право самоозначення і стверджуємо, що практичне виконання цього права одиноким можливе дорогою свободного плєбіситу.

3.—Протестуємо проти спроб приміювання до українців на західних українських землях постанов міжнародного трак-тату про "національну меншість", бо український нарід творить на сих землях ту етнічну подавляючу більшість, якій єдино при-слугує право суверену на цій території.

4.—Останні спроби польського уряду односторонньо зир-шити українське питання, яке питання внутрішньої державної політики доопантєм прав українського народу на самоозна-чення, але одночасно дальшим черговим обмеженням природ-них прав Української Нації на її території. Ці спроби заін-сценізовано і в польському соїмі, щоб не додержати навіть тих з'обов'язань, які Польща зятянула супроти міжнародних чинни-ків за приводу признання її східних границь.

5.—З'окрема заявляємо, що так звані "кресові устави" є закріпленням і узаконенням тих розпорядків на полі шкільни-цтва, судівництва і адміністрації, які безправно були накинєні у-країнському населенню західних земель на протязі останніх шести літ польської окупації.

6.—Протестуємо як найрішучіше проти ухвалення тих "кресових устав" і не приймаємо їх тому, що вони є провока-цією українського населення і насильством на природних пра-вах української нації.

У Львові, дня 6-го липня, 1924.

За Українську Народну Трудову Партію — Др. Сидіо Го-лубович, голова; Аркадій Малєцький, генеральний секретар. За Укр. Соціалістичне об'єднання "Селянський Союз" — М. Чу-май, голова. За Українську Партію Соціалістів-Револьюціоне-рів — Семен Жук, Неофіт Кибалюк. За Українську Радикальну Партію — Др. Лев Бачинський, голова; Осип Навроцький, се-кретар. За Українську Партію Національної Роботи — Самійло Підгірський, голова; Дмитро Палів, секретар. За Українську Християнську Народну Партію — Олександр Барвінський, го-лова; Др. Богдан Барвінський, секретар.

ВІДОЗВА ДО ВІРУЮЧОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ (ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТІАН БАПТИСТІВ) В КАНАДІ

Ми, віруючі Ваші брати з Галичини звертаємося до Вас з палким проханням о поміч для духової освіти нашого народу, котрий, як ніколи, прагне Євангелії і пізнання дороги спасіння. Дякуючи Богові на протязі 4 років не дивлячись на великі і важкі перешкоди з боку ворогів Христової науки, повстали в Галичині 24 збори розкинуті по цілому краю, які виносять 300 членів, а ще багато прихильних і навернених. Праця була би ще продуктивніша, як би було хоч одне часописсьм, як орган віруючих Українців в Галичині, для популяризації правдивої Христової науки серед галицького народу. А тому в імені Ісуса Христа і в імені нашого віруючого народу просимо поши-рити поміж українським суспільством в Канаді і Злучених Державах Америки думку про необхідність підпертя своїх братів в старім краю — в їх змаганнях до осягнення повисше згаданої цілі. Віримо, що підтримає нас, як літературно так і мате-ріальними засобами і не дасть загаснути так палаючому вогню Христової науки в Галичині.

Нехай любов нашого Бога і Пана Ісуса Христа завше буде з Вами і скаже Вашим серцям, що маєте учинити. Кому дорого фово Христа, кому дорога батьківщина і її віруючі діти — відізнаєся! Бог заплатить.

Ваші Брати Українські Євангельські Християне Баптисти в Галичині.

ПРОФ. РОБ. СОЮЗИ ПРОТИ ВИВОЗЕННЯ ЗБІЖЖА З УКРАЇНИ

Гельсінґфорс, столиця Фін-ляндії, 30. вересня. — З України доносять, що центральна рада професіональних робітничих союзів запротестувала проти вивозення збіжжя з України за границю.

Рада предложила совнарко-мови протести 229 професіо-нальних союзів, котрі рішучо протестують проти вивозення збіжжя з України, де вже те-пер зачалася страшна голодне-ча.

НІЧОГО СОБІ СТАТИСТИКА

Польські доразові суди ви-дали протязом 1923 року 313 присудів, з чого 109 осіб засу-джено на кару смерті.

ПРЕЗИДІЯ ЗБОРУ ЛІГИ НАРОДІВ

Женева, 2. вересня. — Голо-вою збору Ліги Народів вибрав-ний бувший президент Швай-царії др. Пюсиф Мотта, а його заступниками: Леон Буржуа, Француз, Лорд Пармур, Ф. У-ртія, Колонбієць; Танг Тсай-Фу, Китаєць.

ДІСТАВ ДО ТРУМНИ ЛЮЛКУ І ТЮТЮН.

Кульмбах, Чехословаччина, 2. вересня. — В недалекій від-сі місцевості, Еберсбах, помер хлібороб, Вернер Бакер.

Він так любив курити, що в завшанню написав, щоб йому в домовину вложено люльку і тютюн.

Коли він помер, жінка спов-нила його бажання і ще дода-ла пачку сірників.

ДІЯЛЬНІСТЬ "УКРАЇНСЬКО-ЛИТОВСЬКО-БІЛОРУСЬКОГО КОМІТЕТУ" В ПАРИЖІ

Утворився сталий Україн-сько-Литовський-Білоруський Ко-мітет, який веде дипломати-чну і пропагандистичну ак-цію на міжнародній арені. Го-ловою Ко-мітету є український представник, др. Михайло Ло-зинський.

ПРОЧ З ВІЙНОЮ!

Австрійські Німці, котрі так багато втратили на останній війні, не хочуть її більше. На днях відбулася у Відні велика демонстрація проти війни. В демонстрації взяло участь біль-ше як 200 тисяч людей, які не-сли таблиці з написами "Проч з війною!" Демонстрації ула-дили німецькі соціалісти.

ЄВАНГЕЛЬСЬКІ БОГОСЛУЖЕННЯ

В Українській Пресвітерській Церкві відбуваються Єван-гельські Богослуження що неділі в наступному порядку: Рано, о годині 11й в церкві при Міннесота Парку в Форт Вільямі, а ввечерю, о годині 7.30 в школі Вейленд у Вест-Форті. Недільна Школа о годині 10 рано в церкві.

Адреса проповідника:

M. P. Berezinsky,
330 North Syndicate Avenue, Fort William, Ont.

ЄВАНГЕЛЬСЬКІ БОГОСЛУЖЕННЯ

У ВІННІПЕГУ

відбуваються кожної неділі рано о 11й годині і ввечерю о годині 7.30 в Українській Пресвітерській Церкві (ріг вулиць Прічард і Макґрегор). Проповідник Р. Г. Кацунов.

"Ідіть за нами і хай послужимо Богові в широті."